

Słowo daję!

Warsztaty na podstawie książki „Dwa słowa”

Anny Taraski z ilustracjami Dominiki Czerniak-Chojnackiej

Wiek dzieci: 8+

Czas trwania: 90 min

O książce:

Mieszkają w starym pożółkłym słowniku. Przyjaźnią się, odkąd wpadli na siebie w czasie wieczornego spaceru wśród haseł. I właśnie wyruszają na wyprawę rowerową po dalekich stronach. Bóg i Człowiek. Dwa słowa. Po drodze spotkają wielu niezwykłych znajomych i nieznajomych: Miłość, Śmierć i Życie, Czas, Początek i Koniec, a nawet... brzydkie słowo zakłócające porządek na rynku. Każde z tych spotkań będzie dla nich przygodą, a dla czytelników – okazją do uśmiechu oraz do namysłu nad ważnymi (i mniej ważnymi) słowami – i nad tym, co się za nimi kryje.

Link do książki:

<https://wydawnictwodwiesiostry.pl/katalog/dwa-slowa.html>

Kluczowe hasła i pytania:

#język #słowa #znaczenia #portret #bohater

Jak zmienia się język? Co dzieje się ze słowami? Czy da się uchwycić i wyrazić charakter słowa? Czy słowa można sobie wyobrazić jako postać? W jaki sposób słowa nieznane lub zestarzałe mogą pobudzić wyobraźnię?

Materiały:

- czarno-białe gazety (około 10 sztuk)
- arkusze kolorowego papieru
- kleje w sztyfcie
- nożyczki
- taśma papierowa (5-6 sztuk)
- sznurek

- ołówki i gumki
- kartki ksero A4
- kartki z zapomnianymi słowami
- arkusze białego papieru A3 (gramatura 250 lub grubszy) - po 1 dla każdego
- wydrukowane „kwestionariusze postaci” po 1 dla każdego
- passe-partout - po 1 dla każdego

Przebieg warsztatów:

Wprowadzenie

- Przywitanie uczestników; zapowiedź celu, tematyki i przebiegu spotkania.
- Osoba prowadząca rozpoczyna spotkanie od przeczytania fragmentu rozdziału „Zapomniane słowa”.
- Rozmowa na temat starzenia się słów, przyczynach wychodzenia z użycia i współczesnych słowach, które bardzo szybko wypadają z obiegu (gwara młodzieżowa). Pytania do rozmowy (do wyboru):
- Co to znaczy, że słowa się starzeją?
- Skąd wiadomo, że słowa się zestarzały? Czy słowa starzeją się dla wszystkich jednakowo?
- Czy znacie słowa, która mają „krótkie życie”? Dlaczego słowa z języka młodzieżowego szybko wypadają z użycia?
- Kto decyduje o tym, czy jakieś słowo będzie w obiegu?

Rozgrzewka twórcza

ZAPOMNIANE SŁOWA

Osoba prowadząca rozkłada przed uczestnikami karteczki ze słowami lub zapisuje je na tablicy. Uczestnicy wybierają sobie jedno słowo przestrzegając zasady: muszą wybrać słowa, którego znaczenia nie znają! Zestaw słów:

miseria

krotochwila

gorączka

katedra

gnuśnik

paradnik

lamus
awantura
pacjent
galant
chłodnik
piaseczniczka
barwiczka
migłanc
fircyk
afera
kawiarka

W ramach rozgrzewki uczestnicy wyobrażają sobie, że wybrane przez nich słowo to książkowy bohater. Wypełniają kwestionariusz postaci (szablon) - zastanawiając się, jak będzie wyglądała ich postać (wzrost, wiek, cechy szczególne), a także jakie są jej zainteresowania - co lubi robić, a co ją smuci.

Zadanie plastyczne

PORTRET SŁOWA

W kolejnym kroku, gdy kwestionariusze są już gotowe, dzieci tworzą „portret” swojego słowo-bohatera. Wycinają go z kawałków gazet oraz arkusza papieru w wybranym, jednym kolorze, a następnie komponują postać i przyklejają do grubszej kartki A3. Ograniczenie kolorystyczne jest nawiązaniem do stylu książki „Dwa słowa”, dlatego podczas warsztatów należy pokazać możliwe dużo inspiracji ilustracyjnych.

Podsumowanie spotkania

Na koniec dzieci oprawiają obrazki w passe-partout i prezentują je. Przy okazji omawiania portretów i zachwycając się pomysłami uczestników osoba prowadząca wyjaśnia dzieciom dawne znaczenia wybranych przez nie słów.

autorki scenariusza: Anna Taraska, Dominika Czerniak-Chojnacka